

แบบประเมินความเพียงพอของระบบการควบคุมภายใน

บริษัท เจตาแบค จำกัด (มหาชน)

วันที่ 8 ตุลาคม 2558

**แบบประเมินนี้จัดทำโดยคณะกรรมการบริษัท
ซึ่งเป็นความเห็นของคณะกรรมการบริษัทเกี่ยวกับความเพียงพอ
ของระบบการควบคุมภายใน**

แบบประเมินความเพียงพอของระบบการควบคุมภายใน

แนวคิดและวัตถุประสงค์

การมีระบบการควบคุมภายในที่ดีมีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับบริษัทจดทะเบียนหรือบริษัทที่มีประชาชนเป็นผู้ถือหุ้น โดยระบบที่ดีจะสามารถช่วยป้องกัน บริหาร จัดการความเสี่ยงหรือความเสียหาย

ต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นกับบริษัทและผู้ที่มีส่วนได้เสียได้เป็นอย่างดี ดังนั้น จึงเป็นหน้าที่ของคณะกรรมการบริษัทที่จะต้องดำเนินการให้มั่นใจว่า บริษัทมีระบบควบคุมภายในที่เหมาะสม และเพียงพอในการดูแลการดำเนินงานให้เป็นไปตามเป้าหมาย วัตถุประสงค์ กฎหมาย ข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถป้องกันทรัพย์สิน จากการทุจริต เสียหาย รวมทั้งมีการจัดทำบัญชี รายงานที่ถูกต้อง น่าเชื่อถือ

สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) ได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากไพร์ซวอเตอร์เฮาส์คูเปอร์ส ประเทศไทย (PwC Thailand) ในการพัฒนาแบบประเมินความเพียงพอของระบบควบคุมภายใน (“แบบประเมิน”) ฉบับนี้ขึ้น เพื่อเป็นเครื่องมือช่วยให้บริษัทใช้เป็นแนวทางในการประเมินความเพียงพอของระบบการควบคุมภายในของบริษัทด้วยตนเอง

แบบประเมินนี้ ได้จัดทำตามแนวคิดของ COSO¹ (The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission) ที่ได้ปรับปรุง Framework ใหม่ เมื่อเดือนพฤษภาคม 2556 และนำมาปรับให้เข้าใจง่ายขึ้น รวมทั้งเหมาะสมกับบริษัทจดทะเบียนไทย ซึ่งคำถามหลักยังแบ่งออกเป็น 5 ส่วน เช่นเดียวกับแนวทางของ COSO เดิม แต่ได้ขยายความแต่ละส่วนออกเป็นหลักการย่อยรวม 17 หลักการ เพื่อให้เข้าใจและเห็นภาพของแต่ละส่วนได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

การนำไปใช้

บริษัทควรใช้แบบประเมินนี้เป็นแนวทางในการประเมินหรือทบทวนความเพียงพอของระบบควบคุมภายในอย่างน้อยทุกปี และอาจมีการทบทวนเพิ่มเติมหากเกิดเหตุการณ์ที่อาจส่งผลกระทบต่อภาระดำเนินงานของบริษัทอย่างมีนัยสำคัญ การประเมินดังกล่าวควรผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการตรวจสอบและคณะกรรมการบริษัทด้วย เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนความเห็น มีความเข้าใจตรงกัน และสามารถกำหนดแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสมกับบริษัทได้

การตอบแบบประเมินในแต่ละข้อ ควรอยู่บนพื้นฐานของการปฏิบัติจริง หากประเมินแล้วพบว่าบริษัทยังขาดการควบคุมภายในที่เพียงพอในข้อใด (ไม่ว่าจะเป็นการไม่มีระบบในเรื่องนั้น หรือมีแล้วแต่ยังไม่เหมาะสม) บริษัทควรอธิบายเหตุผลและแนวทางแก้ไขประกอบไว้ด้วย

¹ เป็นคณะกรรมการร่วมของสถาบันวิชาชีพ 5 แห่ง ได้แก่ สถาบันผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งสหรัฐอเมริกา (AICPA) สถาบันผู้ตรวจสอบภายในสากล (Institute of Internal Auditors หรือ IIA) สถาบันผู้บริหารการเงิน (Financial Executives Institute หรือ FEI) สมาคมนักบัญชีแห่งสหรัฐอเมริกา (American Accounting Association หรือ AAA) และสถาบันนักบัญชีเพื่อการบริหาร (Institute of Management Accountants หรือ IMA)

การควบคุมภายในองค์กร (Control Environment)

1. องค์กรแสดงถึงความยึดมั่นในคุณค่าของความซื่อตรง (Integrity) และจริยธรรม

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่	หมายเหตุ
1.1 คณะกรรมการและผู้บริหารกำหนดแนวทาง และมีการปฏิบัติที่อยู่บนหลักความซื่อตรงและการรักษาจรรยาบรรณในการดำเนินงาน ที่ครอบคลุมถึง 1.1.1 การปฏิบัติหน้าที่ประจำวัน และการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ 1.1.2 การปฏิบัติต่อลูกค้า ลูกค้า และบุคคลภายนอก	✓		บริษัทฯ ให้ความสำคัญกับเรื่องดังกล่าว โดยได้จัดทำนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดี นโยบายเกี่ยวกับการป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์ นโยบายจริยธรรมทางธุรกิจ นโยบายจรรยาบรรณและข้อพึงปฏิบัติสำหรับผู้บริหารและพนักงานและนโยบายต่อต้านคอร์รัปชัน ซึ่งได้ประกาศให้พนักงานทั้งองค์กรได้รับทราบ โดยการติดบอร์ดประกาศ ของบริษัท
1.2 มีข้อกำหนดที่เป็นลายลักษณ์อักษรให้ผู้บริหารและพนักงานปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อตรงและรักษาจรรยาบรรณ ที่ครอบคลุมถึง 1.2.1 มีข้อกำหนดเกี่ยวกับจริยธรรม (Code of Conduct) สำหรับผู้บริหารและพนักงาน ที่เหมาะสม 1.2.2 มีข้อกำหนดห้ามผู้บริหารและพนักงานปฏิบัติตนในลักษณะที่อาจก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์กับกิจการ ซึ่งรวมถึงการห้ามคอร์รัปชันอันทำให้เกิดความเสียหายต่อองค์กร ² 1.2.3 มีบทลงโทษที่เหมาะสมหากมีการฝ่าฝืนข้อกำหนดข้างต้น 1.2.4 มีการสื่อสารข้อกำหนดและบทลงโทษข้างต้นให้ผู้บริหารและพนักงานทุกคนรับทราบ เช่น ร่วมอยู่ในการปฐมนิเทศพนักงานใหม่ให้พนักงานลงนามรับทราบข้อกำหนดและบทลงโทษเป็นประจำทุกปี รวมทั้งมีการเผยแพร่ Code of Conduct ให้แก่พนักงานและบุคคลภายนอกได้รับทราบ	✓		บริษัทได้สื่อสารถึงคู่มือหลักการ นโยบายต่างๆ ตามคำชี้แจงใน ข้อ 1.1 ให้พนักงานทั้งองค์กรรับทราบ
1.3 มีกระบวนการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติตาม Code of Conduct	✓		บริษัทได้ว่าจ้าง บริษัท ผู้ความสำเร็จ จากัด เข้ามาทำหน้าที่ตรวจสอบภายในซึ่งได้ทำการตรวจและประเมินการปฏิบัติตามนโยบายการกำกับดูแล

² บริษัทควรกำหนดการควบคุมภายในตามมาตรการต่อต้านคอร์รัปชันให้เหมาะสมกับความเสี่ยงของบริษัท

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่	หมายเหตุ
1.3.1 การติดตามและประเมินผล โดยหน่วยงานตรวจสอบภายในหรือหน่วยงานกำกับดูแลการปฏิบัติ (Compliance Unit) 1.3.2 การประเมินตนเองโดยผู้บริหารและพนักงาน 1.3.3 การประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญที่เป็นอิสระจากภายนอกองค์กร			กิจการที่ดี นโยบายเกี่ยวกับการป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์ นโยบายจริยธรรมทางธุรกิจ นโยบายจรรยาบรรณและข้อพึงปฏิบัติ สำหรับผู้บริหารและพนักงานและนโยบายต่อต้านคอร์รัปชันดังกล่าวด้วย ซึ่งบริษัท ให้ความสำคัญ จำกัด ให้ความสำคัญไม่มีการถือหุ้นระหว่างกัน และมีบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญด้านการตรวจสอบภายใน เพราะหัวหน้าทีมตรวจสอบ(นายไพศาล ภูรัตนเจริญชัย) ได้รับใบประกาศนียบัตรผู้ตรวจสอบภายในรับอนุญาตสากล(CIA) และได้จัดทำรายงานผลการตรวจสอบภายในส่งให้คณะกรรมการตรวจสอบได้ทราบตลอดครั้ง
1.4 มีการจัดการอย่างทันเวลา หากพบการไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดเกี่ยวกับความซื่อตรงและการรักษาจรรยาบรรณ 1.4.1 มีกระบวนการที่ทำให้สามารถตรวจพบการฝ่าฝืนได้ภายในเวลาที่เหมาะสม 1.4.2 มีกระบวนการที่ทำให้สามารถลงโทษหรือจัดการกับการฝ่าฝืนได้อย่างเหมาะสม และภายในเวลาอันควร 1.4.3 มีการแก้ไขการกระทำที่ขัดต่อหลักความซื่อตรงและการรักษาจรรยาบรรณอย่างเหมาะสม และภายในเวลาอันควร	✓		บริษัทกำหนดแนวปฏิบัติในเรื่องดังกล่าวเป็นลายลักษณ์อักษร ได้แก่ การตรวจสอบ การรายงาน ผู้บังคับบัญชา การกำหนดมาตรการการดำเนินการ โดยระบุไว้ในข้อบังคับเกี่ยวกับการทำงานของบริษัท

2. คณะกรรมการมีความเป็นอิสระจากฝ่ายบริหาร และทำหน้าที่กำกับดูแล (Oversight) และพัฒนาการดำเนินการด้านการควบคุมภายใน

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่	หมายเหตุ
2.1 มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการการแยกจากฝ่ายบริหาร	✓		บริษัทมีการกำหนดขอบเขต อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริษัท คณะกรรมการตรวจสอบ คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงและคณะกรรมการบริหาร เป็นลายลักษณ์อักษร นอกจากนี้มีผู้มีอำนาจอนุมัติของคณะกรรมการและผู้บริหารแต่ละระดับ เป็นลายลักษณ์อักษร

คำถาม	ใช่/ไม่ใช่	หมายเหตุ
โดยได้ สงวนสิทธิ์ อำนาจ เฉพาะของ คณะกรรมการ การไว้ อย่าง ชัดเจน		
2.2	✓	คณะกรรมการบริษัทได้มีการพิจารณาอนุมัติเป้าหมาย งบประมาณและแผนงานประจำปี โดยในการประชุมจะมีวาระกำกับดูแลติดตามผลการดำเนินงานจริงเปรียบเทียบกับเป้าหมายและงบประมาณในการประชุมทุกครั้ง โดยคณะกรรมการบริษัทจะมีการประชุมอย่างน้อยไตรมาสละครั้ง มีการบันทึกรายงานการประชุมเป็นลายลักษณ์อักษร
2.3	✓	บริษัทมอบหมายให้คณะกรรมการตรวจสอบกำกับดูแลในเรื่องดังกล่าวและรายงานผลให้คณะกรรมการบริษัททราบทุกรายไตรมาส โดยกำหนดขอบเขต อำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบไว้ในกฎบัตรคณะกรรมการตรวจสอบ นอกจากนี้ในการประชุมคณะกรรมการบริษัทได้มีวาระการพิจารณารายงานของผู้สอบบัญชีและรายงานของผู้ตรวจสอบภายในทุกครั้ง
2.4	✓	คณะกรรมการของบริษัทมาจากผู้เชี่ยวชาญในหลากหลายอาชีพเช่นงานวิศวกรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งงานวิศวกรรมเครื่องกล ซึ่งเป็นธุรกิจหลักของบริษัท งานบัญชี งานบริหารธุรกิจ เป็นต้น ซึ่งจะสามารถให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อบริษัท
2.5	✓	บริษัทฯให้ความสำคัญกับเรื่องดังกล่าวมาก โดยกำหนดจำนวนและคุณสมบัติของคณะกรรมการอิสระที่สอดคล้องกับหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติของ กสท.ไว้ในนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดี นโยบายเกี่ยวกับการป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์ นโยบายจริยธรรมทางธุรกิจ นโยบายจรรยาบรรณและข้อพึงปฏิบัติสำหรับผู้บริหารและพนักงานและนโยบายต่อต้านคอร์รัปชัน รวมถึงบริษัทฯได้สรรหากรรมการอิสระให้เป็นไปตามคู่มือและนโยบายดังกล่าวแล้ว
2.6	✓	บริษัทมอบหมายให้คณะกรรมการตรวจสอบ สอบทานให้บริษัทมีระบบการควบคุมภายใน (Internal Control) ระบบการตรวจสอบภายใน(Internal Audit) ตามแนวทางปฏิบัติของ COSO และการบริหารความเสี่ยงที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ซึ่งคณะกรรมการตรวจสอบ มีการรายงานผลให้คณะกรรมการบริษัททราบทุกไตรมาส

3. ฝ่ายบริหารได้จัดให้มีโครงสร้างสายการรายงาน การกำหนดอำนาจในการสั่งการ และความรับผิดชอบที่เหมาะสมเพื่อให้องค์กรบรรลุวัตถุประสงค์ ภายใต้การกำกับดูแล (Oversight) ของคณะกรรมการ

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่	หมายเหตุ
3.1 ผู้บริหารระดับสูงกำหนดโครงสร้างองค์กรที่สนับสนุนการบรรลุวัตถุประสงค์ของบริษัท โดยพิจารณาถึงความเหมาะสมทั้งทางธุรกิจและกฎหมาย รวมถึงการจัดให้มีการควบคุมภายในอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น แบ่งแยกหน้าที่ในส่วนงานที่สำคัญ ซึ่งทำให้เกิดการตรวจสอบถ่วงดุลระหว่างกัน มีงานตรวจสอบภายในที่ขึ้นตรงกับกรรมการตรวจสอบ และมีสายการรายงานที่ชัดเจน เป็นต้น	✓		ผู้บริหารระดับสูงได้จัดทำผังโครงสร้างองค์กรและนำเสนอในที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท พิจารณานุมัติ ซึ่งได้กำหนดให้มีการแบ่งแยกหน้าที่อย่างเหมาะสมแล้ว
3.2 ผู้บริหารระดับสูงกำหนดสายการรายงานในบริษัท โดยพิจารณาถึงความเหมาะสมเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบ และการสื่อสารข้อมูล	✓		บริษัทกำหนดให้มีการรายงานตามสายการบังคับบัญชาในโครงสร้างองค์กร รวมถึงระบุสายการบังคับบัญชาไว้ในเอกสาร Job Description ทุกตำแหน่งเป็นลายลักษณ์อักษร
3.3 มีการกำหนด มอบหมาย และจำกัดอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบอย่างเหมาะสมระหว่างคณะกรรมการบริษัท ผู้บริหารระดับสูง ผู้บริหาร และพนักงาน	✓		บริษัทมีการกำหนดขอบเขตอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการบริษัท ในที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้น ครั้งที่3/2558 นอกจากนี้ได้ระบุขอบเขตอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการบริหาร ผู้บริหารระดับสูง ในคู่มืออำนาจอนุมัติซึ่งได้ผ่านการอนุมัติในที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทแล้ว รวมถึงมีเอกสาร Job Description ที่กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของทุกตำแหน่งงาน

4. องค์กรแสดงถึงความมุ่งมั่นในการจูงใจ พัฒนาและรักษาบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่	หมายเหตุ
4.1 บริษัทมีนโยบายและวิธีการปฏิบัติเพื่อจัดหา พัฒนา และรักษาบุคลากรที่มีความรู้และความสามารถที่เหมาะสม และมีกระบวนการสอบทานนโยบายและวิธีการปฏิบัตินั้นอย่างสม่ำเสมอ	✓		บริษัทได้กำหนดให้มีกระบวนการสรรหาคัดเลือกพนักงานตามคุณสมบัติ Job Specification ซึ่งกำหนดไว้ในเอกสาร Job Description มีกระบวนการพัฒนาผู้บริหาร/พนักงาน อย่างต่อเนื่องตามแผนการอบรมประจำปี นอกจากนี้บริษัทยังมีการสำรวจความพึงพอใจพนักงานทุกปี เพื่อปรับปรุงสวัสดิการและสภาพแวดล้อมในการทำงานต่างๆ
4.2 บริษัทมีกระบวนการประเมินผลการปฏิบัติงาน การให้แรงจูงใจหรือรางวัลต่อบุคลากรที่มีผลการปฏิบัติงานดี และการจัดการต่อบุคลากรที่มีผลงานไม่บรรลุเป้าหมาย รวมถึง การสื่อสารกระบวนการเหล่านี้	✓		บริษัทมีการประเมินผลการปฏิบัติงานของพนักงานปีละ 2 ครั้ง และใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาเลื่อนตำแหน่ง การปรับเงินเดือน การจ่ายค่าตอบแทนพิเศษ (โบนัส) รวมถึงใช้ในการจัดทำแผนฝึกอบรมพนักงานด้วย

ให้ผู้บริหารและพนักงานทราบ			
4.3 บริษัทมีกระบวนการแก้ไขปัญหาหรือเตรียมพร้อมสำหรับการขาดบุคลากรที่มีความรู้และความสามารถที่เหมาะสมอย่างทันเวลา	✓		บริษัทมีความสัมพันธ์กับเจ้าหน้าที่ บุคลากรที่เกี่ยวข้องเฉพาะด้านกับองค์กรอื่น นอกจากนี้ได้มีการพัฒนาให้พนักงานสามารถทำงานทดแทนกันได้ รวมถึงมีแผนพัฒนาผู้บริหารเพื่อสืบทอดตำแหน่งงาน (Succession Plan) เป็นลายลักษณ์อักษร
4.4 บริษัทมีกระบวนการสรรหา พัฒนา และรักษาผู้บริหารและพนักงานทุกคน เช่น การจัดระบบที่ปรึกษา (Mentoring) และการฝึกอบรม	✓		ตามความเห็นที่ระบุในข้อ 4.1, 4.2
4.5 บริษัทมีแผนและกระบวนการสรรหาผู้สืบทอดตำแหน่ง (Succession Plan) ที่สำคัญ	✓		ตามความเห็นที่ระบุในข้อ 4.3

5. องค์กรกำหนดให้บุคลากรมีหน้าที่และความรับผิดชอบในการควบคุมภายใน เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ขององค์กร

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่	หมายเหตุ
5.1 คณะกรรมการและผู้บริหารมีกระบวนการและการสื่อสารเชิงบังคับให้บุคลากรทุกคนมีความรับผิดชอบต่อการควบคุมภายใน และจัดให้มีการปรับปรุงแก้ไขกระบวนการปฏิบัติ ในกรณีที่เกิดจำเป็น	✓		บริษัทได้สื่อสารให้พนักงานตระหนักตามระบบการควบคุมภายใน โดยสื่อสารผ่านการประชุมผู้บริหารและพนักงาน รวมถึงมีการว่าจ้างผู้ตรวจสอบภายในจากภายนอก เพื่อตรวจสอบและประเมินการปฏิบัติงานของพนักงาน ให้เป็นไปตามระบบการควบคุมภายในที่บริษัทกำหนด นอกจากนี้มีผู้ตรวจสอบภายในประจำภายในองค์กรทำหน้าที่ติดตามและรายงานผลการปรับปรุงแก้ไขให้ผู้บริหารทราบอย่างต่อเนื่อง
5.2 คณะกรรมการและผู้บริหารกำหนดตัวชี้วัดผลการปฏิบัติงาน การสร้างแรงจูงใจ และการให้รางวัลที่เหมาะสม โดยพิจารณาทั้งเรื่องการปฏิบัติตาม Code of Conduct และวัตถุประสงค์ในระยะสั้นและระยะยาวของบริษัท	✓		บริษัทได้กำหนดตัวชี้วัดผลการปฏิบัติงานไว้ในเอกสาร Job Description ทุกตำแหน่งงาน โดยให้พนักงานทุกคนได้ลงนามรับทราบ
5.3 คณะกรรมการและผู้บริหารประเมินแรงจูงใจและการให้รางวัลอย่างต่อเนื่องโดยเน้นให้สามารถเชื่อมโยงกับความสำเร็จของหน้าที่ในการปฏิบัติตามการควบคุมภายในด้วย	✓		บริษัทจะนำผลการตรวจสอบภายในมาใช้ในการประเมินผลพนักงานประจำปีด้วย โดยอาจจะให้น้ำหนักที่เหมาะสม เช่น 5% หรือ 10% เป็นต้น
5.4 คณะกรรมการและผู้บริหารได้พิจารณาไม่ให้มีการสร้างแรงกดดันที่มากเกินไปในการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรแต่ละคน	✓		บริษัทได้มีการสำรวจความพึงพอใจพนักงานทุกปี มีกล่องรับความคิดเห็น มีคณะกรรมการสถานประกอบการ มีการประชุมพนักงานระดับปฏิบัติการในโรงงานระยะของและโรงงานบางพลี

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่	หมายเหตุ
			ทุกสัปดาห์ เพื่อรับทราบปัญหาหรือแรงกดดันต่างๆ จากพนักงาน โดยที่ผ่านมามีปัญหาแรงกดดันดังกล่าว

การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

6. องค์กรกำหนดวัตถุประสงค์ไว้อย่างชัดเจนเพียงพอ เพื่อให้สามารถระบุและประเมินความเสี่ยงต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่	หมายเหตุ
6.1 บริษัทสามารถปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองโดยทั่วไป และเหมาะสมกับธุรกิจ ในขณะที่นั้น โดยแสดงได้ว่ารายการในรายงานทางการเงินมีตัวตนจริงครบถ้วนแสดงถึงสิทธิหรือภาระผูกพันของบริษัทได้ถูกต้อง มีมูลค่าเหมาะสม และเปิดเผยข้อมูลครบถ้วนถูกต้อง	✓		บริษัท ได้ว่าจ้างผู้สอบบัญชีจากบริษัท ANS Audit จำกัดซึ่งอยู่ในตารางรายชื่อที่ทางสำนักงาน กลต. ให้ความเห็นชอบ และรายงานการตรวจสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีดังกล่าวสำหรับงบการเงินเปรียบเทียบปีล่าสุด(ปี พ.ศ.2557 ก็เป็นรายงานที่ผู้สอบบัญชีแสดงความเห็นว่างบการเงินมีความถูกต้องตามที่ควร โดยไม่มีเงื่อนไขใดๆ
6.2 บริษัทกำหนดสาระสำคัญของรายการทางการเงิน โดยพิจารณาถึงปัจจัยที่สำคัญ เช่น ผู้ใช้รายงานทางการเงิน ขนาดของรายการ แนวโน้มของธุรกิจ	✓		บริษัท ให้ความสำคัญกับรายงานทางการเงิน โดยเปิดเผยข้อมูลที่สำคัญทั้งด้านที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงิน เพื่อให้ผู้ใช้งบการเงินทุกกลุ่มได้ประโยชน์อย่างครบถ้วน และสามารถเข้าใจประโยชน์ในการตัดสินใจได้ตามวัตถุประสงค์
6.3 รายงานทางการเงินของบริษัทสะท้อนถึงกิจกรรมการดำเนินงานของบริษัทอย่างแท้จริง	✓		ตามความเห็นที่ระบุในข้อ 6.1 และ 6.2
6.4 คณะกรรมการบริษัทหรือคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง อนุมัติและสื่อสารนโยบายการบริหารความเสี่ยง ให้ผู้บริหารและพนักงานทุกคนรับทราบและถือปฏิบัติ จนเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมขององค์กร	✓		บริษัท ได้จัดตั้งคณะกรรมการความเสี่ยง โดยมีขอบเขตหน้าที่ความรับผิดชอบในการบริหารความเสี่ยงโดยรวมขององค์กร ซึ่งได้ประสานงานให้ฝ่ายงานต่างๆ จัดทำการค้นหาเหตุการณ์ที่มีความเสี่ยงในฝ่ายงานและประเมินระดับความเสี่ยง โดยพิจารณาโอกาสและผลกระทบของเหตุการณ์ต่างๆ ดังกล่าว เพื่อจัดลำดับความสำคัญในการตอบสนองสำหรับเหตุการณ์ที่มีความเสี่ยงสูงก่อน รวมถึงจัดทำแผนงานหรือมาตรการรองรับความเสี่ยงต่างๆ ของหน่วยงานตนเอง และมีการประชุมติดตามความคืบหน้าการปฏิบัติตามแผนดังกล่าว เป็นประจำทุกเดือน คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงมีการนำเสนอรายงานดังกล่าวให้คณะกรรมการบริษัทได้รับทราบอย่างสม่ำเสมอ

7. องค์กรระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงทุกประเภทที่อาจกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ไว้อย่างครอบคลุมทั่วทั้งองค์กร

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่	หมายเหตุ
7.1 บริษัทระบุความเสี่ยงทุกประเภทซึ่งอาจมีผลกระทบต่อ การดำเนินธุรกิจทั้งระดับองค์กร หน่วยธุรกิจ ฝ่ายงาน และหน้าที่งานต่าง ๆ	✓		ความความเห็นที่ระบุไว้ใน 6.4
7.2 บริษัทวิเคราะห์ความเสี่ยงทุกประเภทที่อาจเกิดจากทั้ง ปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกองค์กร ซึ่งรวมถึง ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ การดำเนินงาน การรายงาน การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ และด้านเทคโนโลยี สารสนเทศ	✓		ความความเห็นที่ระบุไว้ใน 6.4
7.3 ผู้บริหารทุกระดับมีส่วนร่วมในการบริหารความเสี่ยง	✓		ความความเห็นที่ระบุไว้ใน 6.4
7.4 บริษัทได้ประเมินความสำคัญของความเสี่ยง โดย พิจารณาทั้ง โอกาสเกิดเหตุการณ์ และผลกระทบที่อาจ เกิดขึ้น	✓		ความความเห็นที่ระบุไว้ใน 6.4
7.5 บริษัทมีมาตรการและแผนปฏิบัติงานเพื่อจัดการความ เสี่ยง โดยอาจเป็นการยอมรับความเสี่ยงนั้น (Acceptance) การลดความเสี่ยง (Reduction) การ หลีกเลี่ยงความเสี่ยง (Avoidance) หรือการร่วมรับ ความเสี่ยง (Sharing)	✓		ความความเห็นที่ระบุไว้ใน 6.4

8. องค์กรได้พิจารณาถึงโอกาสที่จะเกิดการทุจริต ในการประเมินความเสี่ยงที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ของ องค์กร

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่	หมายเหตุ
8.1 บริษัทประเมินโอกาสที่จะเกิดการทุจริตขึ้น โดย ครอบคลุมการทุจริตแบบต่างๆ เช่น การจัดทำรายงาน ทางการเงินเท็จ การทำให้สูญเสียชีวิตทรัพย์สิน การคอร์รัปชัน การที่ผู้บริหารสามารถฝ่าฝืนระบบควบคุม ภายใน (Management Override of Internal Controls) การเปลี่ยนแปลงข้อมูลในรายงานที่สำคัญ การได้มา หรือใช้ไปซึ่งทรัพย์สินโดยไม่ถูกต้อง เป็นต้น	✓		ความความเห็นที่ระบุไว้ใน 6.4
8.2 บริษัทได้ทบทวนเป้าหมายการปฏิบัติงานอย่าง รอบคอบ โดยพิจารณาความเป็นไปได้ของเป้าหมายที่	✓		บริษัทมีการทบทวนเป้าหมายและงบประมาณใน การดำเนินธุรกิจในการประชุมคณะกรรมการ บริษัททุกไตรมาส

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่	หมายเหตุ
กำหนดแล้ว รวมทั้งได้พิจารณาความสมเหตุสมผลของการให้สิ่งจูงใจหรือผลตอบแทนแก่พนักงานแล้วด้วยว่า ไม่มีลักษณะส่งเสริมให้พนักงานกระทำไม่เหมาะสม เช่น ไม่ตั้งเป้าหมายยอดขายของบริษัทไว้สูงเกินความเป็นจริง จนทำให้เกิดแรงจูงใจในการตกแต่งตัวเลขยอดขาย เป็นต้น			
8.3 คณะกรรมการตรวจสอบได้พิจารณาและสอบถามผู้บริหารเกี่ยวกับโอกาสในการเกิดทุจริต และมาตรการที่บริษัทดำเนินการเพื่อป้องกันหรือแก้ไขการทุจริต	✓		คณะกรรมการตรวจสอบได้มีวาระสอบถามผู้บริหารเกี่ยวกับโอกาสในการเกิดทุจริต และพิจารณารายการที่เกี่ยวข้องกันในการประชุมทุกครั้ง
8.4 บริษัทได้สื่อสารให้พนักงานทุกคนเข้าใจและปฏิบัติตามนโยบายและแนวปฏิบัติที่กำหนดไว้	✓		บริษัทได้มีการสื่อสารนโยบายและแนวปฏิบัติในการบริหารความเสี่ยงให้พนักงานทราบผ่านการประชุมย่อยของแต่ละหน่วยงาน

9. องค์กรสามารถระบุและประเมินความเปลี่ยนแปลงที่อาจมีผลกระทบต่อระบบการควบคุมภายใน

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่	หมายเหตุ
9.1 บริษัทประเมินการเปลี่ยนแปลงปัจจัยภายนอกองค์กรที่อาจมีผลกระทบต่อการค้าเงิน การควบคุมภายใน และรายงานทางการเงิน ตลอดจนได้กำหนดมาตรการตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงนั้นอย่างเพียงพอแล้ว	✓		ความความเห็นที่ระบุไว้ใน 6.4
9.2 บริษัทประเมินการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการทำธุรกิจ ที่อาจมีผลกระทบต่อการค้าเงิน การควบคุมภายใน และรายงานทางการเงิน ตลอดจนได้กำหนดมาตรการตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงนั้นอย่างเพียงพอแล้ว	✓		ความความเห็นที่ระบุไว้ใน 6.4
9.3 บริษัทประเมินการเปลี่ยนแปลงผู้นำองค์กร ที่อาจมีผลกระทบต่อการค้าเงิน การควบคุมภายใน และรายงานทางการเงิน ตลอดจนได้กำหนดมาตรการตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงนั้นอย่างเพียงพอแล้ว	✓		ความความเห็นที่ระบุไว้ใน 4.3, 4.5 และ 6.4

การควบคุมการปฏิบัติงาน (Control Activities)

10. องค์กรมีมาตรการควบคุมที่ช่วยลดความเสี่ยงที่จะไม่บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร ให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่	หมายเหตุ
10.1 มาตรการควบคุมของบริษัทที่มีความเหมาะสมกับความเสี่ยง และลักษณะเฉพาะขององค์กร เช่น สภาพแวดล้อม ความซับซ้อนของงาน ลักษณะงาน ขอบเขตการดำเนินงาน รวมถึงลักษณะเฉพาะอื่นๆ	✓		มาตรการควบคุมของบริษัทที่มีความเหมาะสมกับความเสี่ยง เนื่องจากได้ผ่านการทบทวนเป็นลำดับขั้น โดยผู้บริหารของหน่วยงาน คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง จนถึงคณะกรรมการบริษัท นอกจากนี้ยังได้ระบุขั้นตอนการทำงานและวิธีการควบคุมดังกล่าว
10.2 บริษัทมีมาตรการควบคุมภายในที่กำหนดเป็นลายลักษณ์อักษร และครอบคลุมกระบวนการต่างๆ อย่างเหมาะสม เช่น มีนโยบายและระเบียบวิธีปฏิบัติงานเกี่ยวกับธุรกรรมด้านการเงิน การจัดซื้อ และการบริหารทั่วไป ตลอดจนกำหนดขอบเขต อำนาจหน้าที่ และลำดับชั้นการอนุมัติของผู้บริหารในแต่ละระดับไว้ อย่างชัดเจน รัดกุม เพื่อให้สามารถป้องกันการทุจริตได้ เช่น มีการกำหนดขนาดวงเงินและอำนาจอนุมัติของผู้บริหารแต่ละระดับ ขั้นตอนในการอนุมัติโครงการลงทุน ขั้นตอนการจัดซื้อและวิธีการคัดเลือกผู้ขาย การบันทึกข้อมูลรายละเอียดการตัดสินใจจัดซื้อ ขั้นตอนการเบิกจ่ายวัสดุอุปกรณ์ หรือ การเบิกใช้เครื่องมือต่างๆ เป็นต้น โดยได้จัดให้มีกระบวนการสำหรับกรณีต่าง ๆ ดังนี้ 10.2.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับผู้ถือหุ้นรายใหญ่ กรรมการ ผู้บริหาร และผู้ที่เกี่ยวข้องกับบุคคลดังกล่าว รวมทั้งบุคคลที่เกี่ยวข้องกัน เพื่อประโยชน์ในการติดตามและสอบทานการทำรายการระหว่างกัน หรือรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ รวมทั้งมีการปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบันเสมอ 10.2.2 กรณีที่บริษัทอนุมัติธุรกรรมหรือทำสัญญากับผู้ที่เกี่ยวข้องในลักษณะที่มีผลผูกพันบริษัทในระยะยาวไปแล้ว เช่น การทำสัญญาซื้อขาย	✓		บริษัทมีการจัดทำคู่มืออำนาจอนุมัติดำเนินการ มีการมอบหมายให้ทุกหน่วยงานจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานให้ครอบคลุมกิจกรรมที่สำคัญ และสื่อสารให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบและนำไปใช้ตรวจสอบก่อนการทำธุรกรรม เช่น มอบหมายให้ฝ่ายบัญชีและ/หรือฝ่ายการเงินตรวจสอบการปฏิบัติตามเงื่อนไขในสัญญา ให้ฝ่ายบัญชีจัดทำรายงานแสดงรายการที่เกี่ยวข้องกันเพื่อนำเสนอคณะกรรมการตรวจสอบทุกครั้ง เป็นต้น

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่	หมายเหตุ
สินค้า การให้กู้ยืมการค้าประกัน บริษัทได้ติดตามให้มั่นใจแล้วว่า มีการปฏิบัติเป็นไปตามเงื่อนไขที่ตกลงกันไว้ตลอดระยะเวลาที่มีผลผูกพันบริษัท เช่น ติดตามการชำระคืนหนี้ตามกำหนด หรือมีการทบทวนความเหมาะสมของสัญญา เป็นต้น			
10.3 บริษัทกำหนดให้การควบคุมภายในมีความหลากหลายอย่างเหมาะสม เช่น การควบคุมแบบ Manual และ Automated หรือการควบคุมแบบป้องกันและติดตาม	✓		บริษัทมีการออกแบบระบบการควบคุมภายในโดยกำหนด เป็นส่วนหนึ่งในขั้นตอนการปฏิบัติงาน ซึ่งเป็นการควบคุมทั้งรูปแบบการป้องกันและติดตาม นอกจากนี้ยังได้ใช้โปรแกรมซอฟต์แวร์ Mango ที่เชื่อมโยงการปฏิบัติงานของแต่ละฝ่ายงาน ทำให้เกิดการควบคุมระหว่างกัน โดยมีการกำหนดสิทธิ์ของพนักงานแต่ละคนแต่ละระดับ ตำแหน่งในการเข้าถึงข้อมูลอย่างเหมาะสมด้วย
10.4 บริษัทกำหนดให้มีการควบคุมภายในในทุกระดับขององค์กร เช่น ทั้งระดับกลุ่มบริษัท หน่วยธุรกิจ สายงาน ฝ่ายงาน แผนก หรือกระบวนการ	✓		คณะกรรมการบริษัทได้มีการกำกับดูแลการบริหารงานของบริษัทย่อยต่างๆ ด้วย โดยให้มีผู้ตรวจสอบภายในทำการตรวจสอบและประเมินระบบการควบคุมภายในของทั้งบริษัทและบริษัทย่อยด้วย
10.5 บริษัทมีการแบ่งแยกหน้าที่ความรับผิดชอบในงาน 3 ด้านต่อไปนี้ ออกจากกัน โดยเด็ดขาด เพื่อเป็นการตรวจสอบซึ่งกันและกัน กล่าวคือ (1) หน้าที่อนุมัติ (2) หน้าที่บันทึกรายการบัญชีและข้อมูลสารสนเทศ และ (3) หน้าที่ในการดูแลจัดเก็บทรัพย์สิน	✓		บริษัทมีการแบ่งแยกหน้าที่รับผิดชอบดังกล่าว ออกจากกันอย่างชัดเจน โดยก่อนการอนุมัติรายการทุกครั้งกำหนดให้ต้องมีกระบวนการตรวจสอบความถูกต้อง นอกจากนี้บริษัทใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ Mango ที่เชื่อมโยงการทำรายการระหว่างหน่วยงาน โดยได้กำหนดสิทธิ์พนักงานและผู้บริหารแต่ละคนแต่ละระดับ ในการบันทึก ตรวจสอบ และอนุมัติในระบบโปรแกรม Mango ดังกล่าว และมีการมอบหมายให้ฝ่ายบัญชี และทุกฝ่ายงานรับผิดชอบในการดูแลทรัพย์สิน โดยให้มีการตรวจนับร่วมกับฝ่ายบัญชีทุกปี

11. องค์กรเลือกและพัฒนากิจกรรมการควบคุมทั่วไปด้วยระบบเทคโนโลยี เพื่อช่วยสนับสนุนการบรรลุวัตถุประสงค์

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่	หมายเหตุ
11.1 บริษัทควรกำหนดความเกี่ยวข้องกันระหว่างการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ในกระบวนการปฏิบัติงานและการควบคุมทั่วไปของระบบสารสนเทศ	✓		บริษัทใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ Mango โดยได้มีการกำหนดสิทธิ์การเข้าถึงข้อมูลและระดับการใช้งานข้อมูลของพนักงานและผู้บริหารแต่ละคนตามความเหมาะสม รวมถึงกำหนดให้พนักงานมีการเปลี่ยนรหัส Password อย่างน้อยทุก 6 เดือน

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่	หมายเหตุ
			นอกจากนี้กำหนดให้มีการสำรองข้อมูล (Backup) ข้อมูลทุกระบบเป็นรายวัน รายสัปดาห์ หรือ รายเดือน ตามความสำคัญของข้อมูล รวมทั้งมี แผนกำหนดการทดสอบข้อมูลสำรองดังกล่าวเป็น ลายลักษณ์อักษรด้วย
11.2 บริษัทควรกำหนดการควบคุมของโครงสร้างพื้นฐาน ของระบบเทคโนโลยีให้มีความเหมาะสม	✓		แผนกเทคโนโลยีสารสนเทศรับผิดชอบเรื่อง ดังกล่าวโดยมีการจัดหา การติดตั้งระบบเครือข่าย เครื่องคอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์ต่อพ่วงอื่นๆ ที่ เพียงพอเหมาะสมกับการดำเนินงานในปัจจุบัน
11.3 บริษัทควรกำหนดการควบคุมด้านความปลอดภัยของ ระบบเทคโนโลยีให้มีความเหมาะสม	✓		บริษัทมีนโยบายความปลอดภัยการใช้งานระบบ สารสนเทศเป็นลายลักษณ์อักษร โดยได้สื่อสารให้ พนักงานทุกคนทราบผ่านการประชุม และติด บอร์ดประกาศด้วย
11.4 บริษัทควรกำหนดการควบคุมกระบวนการได้มา การ พัฒนา และการบำรุงรักษาระบบเทคโนโลยีให้มีความ เหมาะสม	✓		ตามความเห็นที่ระบุในข้อ 11.3

12. องค์กรจัดให้มีกิจกรรมการควบคุมผ่านทางนโยบาย ซึ่งได้กำหนดสิ่งที่คาดหวังและขั้นตอนการปฏิบัติ เพื่อให้นโยบายที่กำหนดไว้นั้นสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่	หมายเหตุ
12.1 บริษัทมีนโยบายที่รัดกุมเพื่อติดตามให้การทำธุรกรรม ของผู้ถือหุ้นรายใหญ่ กรรมการ ผู้บริหาร หรือผู้ที่ เกี่ยวข้องกับบุคคลดังกล่าว ต้องผ่านขั้นตอนการ อนุมัติที่กำหนด เช่น ข้อบังคับของบริษัท เกณฑ์ของ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เกณฑ์ของ สำนักงาน ฯลฯ เพื่อป้องกันการหาโอกาสหรือนำ ผลประโยชน์ของบริษัทไปใช้ส่วนตัว	✓		บริษัทได้มีการกำหนดนโยบายจริยธรรมทาง ธุรกิจ นโยบายจรรยาบรรณ นโยบายเกี่ยวกับการ กำกับดูแลกิจการที่ดี, นโยบายเกี่ยวกับการป้องกัน ความขัดแย้งทางผลประโยชน์ โดยให้ฝ่ายบัญชี จัดทำรายการที่เกี่ยวข้องโยกกันทุกเดือนและนำเสนอ ในที่ประชุมคณะกรรมการตรวจสอบทุกครั้ง เพื่อ เป็นไปตามเกณฑ์ของตลาดหลักทรัพย์แห่ง ประเทศไทย นอกจากนี้กำหนดให้จัดทำรายงาน แสดงรายการที่เกี่ยวข้องเพื่อนำเสนอ คณะกรรมการตรวจสอบเพื่อพิจารณาทุกไตรมาส
12.2 บริษัทมีนโยบายเพื่อให้การพิจารณาอนุมัติธุรกรรม กระทำโดยผู้ที่ไม่มีส่วนได้เสียในธุรกรรมนั้น	✓		ตามความเห็นที่ระบุไว้ในข้อ 12.1
12.3 บริษัทมีนโยบายเพื่อให้การพิจารณาอนุมัติธุรกรรม คำนี้ถึงประโยชน์สูงสุดของบริษัทเป็นสำคัญ และ พิจารณาโดยถือเสมือนเป็นรายการที่กระทำกับ บุคคลภายนอก (at Arms' Length basis)	✓		ตามความเห็นที่ระบุไว้ในข้อ 12.1
12.4 บริษัทมีกระบวนการติดตามดูแลการดำเนินงานของ บริษัทย่อยหรือบริษัทร่วม รวมทั้งกำหนดแนวทางให้ บุคคลที่บริษัทแต่งตั้งให้เป็นกรรมการหรือผู้บริหารใน	✓		ตามความเห็นที่ระบุไว้ในข้อ 10.4 และนอกจากนี้ ในการประชุมคณะกรรมการบริษัทได้มีวาระ พิจารณาผลการดำเนินงานที่เกิดขึ้นจริง เปรียบเทียบกับเป้าหมายและแผนงานของบริษัท

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่	หมายเหตุ
บริษัทย่อยหรือร่วมทุน ถือปฏิบัติ (หากบริษัทไม่มีเงินลงทุนในบริษัทย่อยหรือบริษัทร่วมไม่ต้องตอบข้อนี้)			ข้อด้วย
12.5 บริษัทกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบในการนำนโยบายและกระบวนการไปปฏิบัติโดยผู้บริหารและพนักงาน	✓		บริษัทมีการระบุหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้บริหารและของพนักงานทุกตำแหน่งเป็นลายลักษณ์อักษร รวมถึงมีการติดตามผลการปฏิบัติงานทุกเดือน นอกจากนี้มีการใช้ตัวชี้วัดจากหน้าที่และความรับผิดชอบของ พนักงานแต่ละตำแหน่งในแบบประเมินผลพนักงานประจำปีด้วย
12.6 นโยบายและกระบวนการปฏิบัติของบริษัทได้รับการนำไปใช้ในเวลาที่เหมาะสม โดยบุคลากรที่มีความสามารถ รวมถึงการครอบคลุมกระบวนการแก้ไขข้อผิดพลาดในการปฏิบัติงาน	✓		มีการประชุมร่วมระหว่างพนักงานและผู้บริหารในแต่ละระดับเพื่อกำกับดูแลและสื่อสารนโยบายกระบวนการปฏิบัติของบริษัทรวมถึงกระบวนการแก้ไขข้อผิดพลาดในการปฏิบัติงานในที่ประชุมด้วย
12.7 บริษัททบทวนนโยบายและกระบวนการปฏิบัติให้มีความเหมาะสมอยู่เสมอ	✓		ตามความเห็นที่ระบุไว้ในข้อ 12.6

ระบบสารสนเทศและการสื่อสารข้อมูล (Information & Communication)

13. องค์กรข้อมูลที่เกี่ยวข้องและมีคุณภาพ เพื่อสนับสนุนให้การควบคุมภายในสามารถดำเนินไปได้ตามที่กำหนดไว้

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่	หมายเหตุ
13.1 บริษัทกำหนดข้อมูลที่ต้องการใช้ในการดำเนินงาน ทั้งข้อมูลจากภายในและภายนอกองค์กร ที่มีคุณภาพและเกี่ยวข้องต้องงาน	✓		บริษัทกำหนดข้อมูลที่ต้องการใช้ในการดำเนินงาน โดยให้ผู้บริหารทุกฝ่ายงานที่เกี่ยวข้องเป็นผู้รับผิดชอบหลักและแผนกเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นผู้สนับสนุน
13.2 บริษัทพิจารณาทั้งต้นทุนและประโยชน์ที่จะได้รับ รวมถึงปริมาณและความถูกต้องของข้อมูล	✓		มีการนำเสนอเปรียบเทียบทางเลือกให้คณะกรรมการบริหารพิจารณาตัดสินใจทุกครั้ง
13.3 บริษัทดำเนินการเพื่อให้คณะกรรมการมีข้อมูลที่สำคัญอย่างเพียงพอสำหรับใช้ประกอบการตัดสินใจ ตัวอย่างข้อมูลที่สำคัญ เช่น รายละเอียดของเรื่องเสนอให้พิจารณา เหตุผล ผลกระทบต่อบริษัท ทางเลือกต่าง ๆ	✓		บริษัทได้มอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในเรื่องต่างๆ นำเสนอข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบทางเลือกให้คณะกรรมการบริหารพิจารณาตัดสินใจทุกครั้ง
13.4 บริษัทดำเนินการเพื่อให้กรรมการบริษัทได้รับหนังสือนัดประชุมหรือเอกสารประกอบการประชุมที่ระบุข้อมูลที่จำเป็นและเพียงพอต่อการพิจารณาก่อนการประชุมล่วงหน้าอย่างน้อยภายในระยะเวลาขั้นต่ำตามที่กฎหมายกำหนด	✓		บริษัทได้มอบหมายให้เลขานุการ รับผิดชอบในเรื่องดังกล่าวทุกครั้ง โดยที่ตัวเลขานุการได้รับการอบรมหลักสูตรที่เกี่ยวข้องเรียบร้อยแล้ว

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่	หมายเหตุ
13.5 บริษัทดำเนินการเพื่อให้รายงานการประชุม คณะกรรมการมีรายละเอียดตามควร เพื่อให้สามารถตรวจสอบย้อนหลังเกี่ยวกับความเหมาะสมในการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการแต่ละราย เช่น การบันทึกข้อซักถามของกรรมการ ความเห็นหรือข้อสังเกตของกรรมการในเรื่องที่พิจารณา ความเห็นของกรรมการรายที่ไม่เห็นด้วยกับเรื่องที่เสนอพร้อมเหตุผล เป็นต้น			ตามความเห็นที่ระบุไว้ในข้อ 13.4
13.6 บริษัทมีการดำเนินการดังต่อไปนี้ 13.6.1 มีการจัดเก็บเอกสารสำคัญ ไว้อย่างครบถ้วน เป็นหมวดหมู่ 13.6.2 กรณีที่ได้รับแจ้งจากผู้สอบบัญชีหรือผู้ตรวจสอบภายในว่ามีข้อบกพร่องในการควบคุมภายใน บริษัทได้แก้ไขข้อบกพร่องนั้นอย่างครบถ้วนแล้ว	✓		บริษัทได้มอบหมายให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้จัดเก็บเอกสารสำคัญให้เป็นระบบอย่างเหมาะสมและปลอดภัย นอกจากนี้ได้มอบหมายให้เลขานุการเป็นผู้รับผิดชอบในการควบคุมดูแลเอกสารที่ติดต่อกับบุคคลภายนอกองค์กร

14. องค์กรสื่อสารข้อมูลภายในองค์กร ซึ่งรวมถึงวัตถุประสงค์และความรับผิดชอบต่อ

การควบคุมภายในที่จำเป็นต่อการสนับสนุนให้การควบคุมภายในสามารถดำเนินการได้ตามที่วางไว้

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่	หมายเหตุ
14.1 บริษัทมีกระบวนการสื่อสารข้อมูลภายในอย่างมีประสิทธิภาพ และมีช่องทางการสื่อสารที่เหมาะสมเพื่อสนับสนุนการควบคุมภายใน	✓		บริษัทจัดให้มีการกระบวนการสื่อสารข้อมูลที่เหมาะสม เช่น การประชุมคณะกรรมการบริษัท คณะกรรมการตรวจสอบ คณะกรรมการบริหาร และการประชุมของฝ่ายงานต่างๆ โดยกำหนดให้ต้องมีบันทึกรายงานการประชุมเป็นลายลักษณ์อักษรทุกครั้ง
14.2 บริษัทมีการรายงานข้อมูลที่สำคัญถึงคณะกรรมการบริษัทอย่างสม่ำเสมอ และคณะกรรมการบริษัทสามารถเข้าถึงแหล่งสารสนเทศที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน หรือสอบถามรายการต่างๆ ตามที่ต้องการ เช่น การกำหนดบุคคลที่เป็นศูนย์ติดต่อเพื่อให้สามารถติดต่อขอข้อมูลอื่นนอกจากที่ได้รับจากผู้บริหาร รวมทั้งการติดต่อสอบถามข้อมูลจากผู้สอบบัญชี ผู้ตรวจสอบภายใน การจัดประชุมระหว่างคณะกรรมการและผู้บริหารตามที่คณะกรรมการร้องขอ การจัดกิจกรรมพบปะหารือระหว่างคณะกรรมการและผู้บริหารนอกเหนือจากการประชุมคณะกรรมการ	✓		บริษัทมอบหมายให้เลขานุการ เป็นผู้ประสานงานคณะกรรมการ และมอบหมายให้ฝ่ายตรวจสอบภายในเป็นผู้ประสานงานผู้สอบบัญชี และผู้ตรวจสอบภายในจากภายนอก

เป็นต้น		
14.3 บริษัทจัดให้มีช่องทางการสื่อสารพิเศษหรือช่องทางลับเพื่อให้บุคคลต่าง ๆ ภายในบริษัทสามารถแจ้งข้อมูลหรือเบาะแสเกี่ยวกับการฉ้อฉลหรือทุจริตภายในบริษัท (Whistle-Blower Hotline) ได้อย่างปลอดภัย	✓	บริษัทจะได้รับการตั้งกลองรับความคิดเห็น และช่องทางรับเรื่องร้องเรียนที่เป็นความลับและปลอดภัย ถึงผู้บริหารหรือประธานกรรมการตรวจสอบโดยตรง

15. องค์กรได้สื่อสารกับหน่วยงานภายนอก เกี่ยวกับประเด็นที่อาจมีผลกระทบต่อการควบคุมภายใน

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่	หมายเหตุ
15.1 บริษัทมีกระบวนการสื่อสารข้อมูลกับผู้มีส่วนได้เสียภายนอกองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ และมีช่องทางการสื่อสารที่เหมาะสม เพื่อสนับสนุนการควบคุมภายใน เช่น จัดให้มีเจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานนักลงทุนสัมพันธ์ ศูนย์รับเรื่องร้องเรียน เป็นต้น	✓		บริษัทได้มอบหมายให้เลขานุการบริษัทรับผิดชอบในเรื่องดังกล่าว
15.2 บริษัทจัดให้มีช่องทางการสื่อสารพิเศษหรือช่องทางลับเพื่อให้ผู้มีส่วนได้เสียภายนอกองค์กรสามารถแจ้งข้อมูลหรือเบาะแสเกี่ยวกับการฉ้อฉลหรือทุจริต (Whistle-Blower Hotline) แก่บริษัท ได้อย่างปลอดภัย	✓		บริษัทกำหนดให้มีกลองรับความคิดเห็นของลูกค้าและบุคคลภายนอกที่หน้าเคาน์เตอร์ สำนักงาน และช่องทางรับเรื่องร้องเรียนที่เป็นความลับและปลอดภัยถึงผู้บริหาร หรือประธานกรรมการตรวจสอบ โดยตรง

ระบบการติดตาม (Monitoring Activities)

16. องค์กรติดตามและประเมินผลการควบคุมภายใน เพื่อให้มั่นใจได้ว่าการควบคุมภายในยังดำเนินไปอย่างครบถ้วน เหมาะสม

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่	หมายเหตุ
16.1 บริษัทจัดให้มีกระบวนการติดตามการปฏิบัติตามจรรยาบรรณธุรกิจและข้อกำหนดห้ามฝ่ายบริหารและพนักงานปฏิบัติตนในลักษณะที่อาจก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ เช่น กำหนดให้แต่ละส่วนงานติดตามการปฏิบัติ และรายงานผู้บังคับบัญชาหรือมอบหมายให้หน่วยงานตรวจสอบภายในติดตามการปฏิบัติ และรายงานต่อคณะกรรมการตรวจสอบ เป็นต้น	✓		บริษัทได้มอบหมายให้ฝ่ายบัญชีจัดทำรายงานแสดงรายการที่เกี่ยวข้องกันทุกเดือนและนำเสนอให้ที่ประชุมคณะกรรมการตรวจสอบพิจารณาทุกครั้ง นอกจากนี้มีข้อกำหนดห้ามฝ่ายบริหารและพนักงานปฏิบัติตนในลักษณะที่อาจก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ไว้ในนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดี นโยบายการป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์
16.2 บริษัทจัดให้มีการตรวจสอบการปฏิบัติตามระบบการควบคุมภายในที่วางไว้โดยการประเมินตนเอง และ/	✓		บริษัทได้มีการว่าจ้างผู้ตรวจสอบภายในจากภายนอก (บจก.สุ่ความสำเร้จ) ซึ่งเป็นผู้ตรวจสอบที่ได้ใบประกาศ CIA รวมถึงไม่มีส่วนได้เสียใน

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่	หมายเหตุ
หรือการประเมินอิสระโดยผู้ตรวจสอบภายใน			กิจการของบริษัท โดยมีการกำหนดแผนการตรวจสอบ (Audit plan) และขอบเขตการตรวจสอบในแต่ละไตรมาส ประจำปี ซึ่งพิจารณาจากปัจจัยเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบต่อการบรรลุเป้าหมายของบริษัท โดยได้นำส่งรายงานผลการตรวจสอบเสนอคณะกรรมการตรวจสอบทุกครั้ง
16.3 ความถี่ในการติดตามและประเมินผลมีความเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของบริษัท	✓		มีการกำหนดแผนการตรวจสอบโดยระบุการตรวจสอบไตรมาสละครั้ง หรือคณะกรรมการตรวจสอบสามารถมอบหมายให้ตรวจสอบเพิ่มเติมในกรณีพิเศษเพื่อให้มั่นใจว่าบริษัทมีระบบการควบคุมภายในที่เพียงพอและเหมาะสม หากมีการเปลี่ยนแปลงของบริษัทเกิดขึ้น
16.4 ดำเนินการติดตามและประเมินผลระบบการควบคุมภายใน โดยผู้ที่มีความรู้และความสามารถ	✓		ตามความเห็นที่ระบุไว้ในข้อ 16.1 และ 16.2
16.5 บริษัทกำหนดแนวทางการรายงานผลการตรวจสอบภายในให้ขึ้นตรงต่อคณะกรรมการตรวจสอบ	✓		บริษัทได้กำหนดให้ผู้ตรวจสอบภายในต้องขึ้นตรงและรายงานต่อคณะกรรมการตรวจสอบ โดยได้กำหนดไว้ในผังโครงสร้างองค์กร (Organization Chart) ขององค์กรแล้ว
16.6 บริษัทส่งเสริมให้ผู้ตรวจสอบภายในปฏิบัติตามที่ตามมาตรฐานสากล การปฏิบัติงานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน (International Standards for the Professional Practice of Internal Auditing, IIA)	✓		ตามความเห็นที่ระบุไว้ในข้อ 16.1 และ 16.2

17. องค์กรประเมินและสื่อสารข้อบกพร่องของการควบคุมภายในอย่างทันเวลาต่อบุคคลที่รับผิดชอบ ซึ่งรวมถึงผู้บริหารระดับสูงและคณะกรรมการตามความเหมาะสม

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่	หมายเหตุ
17.1 บริษัทประเมินผลและสื่อสารข้อบกพร่องของการควบคุมภายใน และดำเนินการเพื่อติดตามแก้ไขอย่างทันทั่วทั้งที่ หากผลการดำเนินงานที่เกิดขึ้นแตกต่างจากเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างมีนัยสำคัญ	✓		กรณีมีเหตุการณ์สำคัญที่ส่งผลกระทบต่อบริษัท บริษัทมีนโยบายให้ผู้เกี่ยวข้องต้องดำเนินการแก้ไขและรายงานให้ผู้บริหารทราบทันที นอกจากนี้ในการประชุมคณะกรรมการบริหารมีวาระพิจารณาผลการดำเนินงานจริงเทียบกับเป้าหมายและแผนงานทุกเดือน
17.2 บริษัทมีนโยบายการรายงาน ดังนี้ 17.2.1 ฝ่ายบริหารต้องรายงานต่อคณะกรรมการบริษัท โดยพลันในกรณีที่เกิดเหตุการณ์หรือสงสัยว่ามีเหตุการณ์ทุจริตอย่างร้ายแรง มีการปฏิบัติที่ฝ่าฝืนกฎหมายหรือ มีการกระทำที่ผิดปกติดอื่น ซึ่งอาจกระทบต่อ	✓		กำหนดให้ฝ่ายบริหารต้องรายงานต่อคณะกรรมการบริษัทโดยพลัน ในกรณีที่เกิดเหตุการณ์หรือสงสัยว่ามีเหตุการณ์ทุจริตอย่างร้ายแรง มีการปฏิบัติที่ฝ่าฝืนกฎหมายหรือมีการกระทำที่ผิดปกติดอื่น ซึ่งอาจกระทบต่อชื่อเสียงและฐานะการเงินของบริษัทอย่างมี

ชื่อเสียงและฐานะการเงินของบริษัทอย่างมีนัยสำคัญ 17.2.2 รายงานข้อบกพร่องที่เป็นสาระสำคัญ พร้อมแนวทางการแก้ไขปัญหา (แม้ว่าจะได้เริ่มดำเนินการจัดการแล้ว) ต่อคณะกรรมการบริษัท/คณะกรรมการตรวจสอบ เพื่อพิจารณาภายในระยะเวลาอันควร 17.2.3 รายงานความคืบหน้าในการปรับปรุงข้อบกพร่องที่เป็นสาระสำคัญต่อคณะกรรมการบริษัท/คณะกรรมการตรวจสอบ		นัยสำคัญ โดยให้ครอบคลุมถึงแนวทางการแก้ไขปัญหา (แม้ว่าจะได้เริ่มดำเนินการจัดการแล้ว) ต่อคณะกรรมการบริษัท/คณะกรรมการตรวจสอบ เพื่อพิจารณาภายในระยะเวลาอันควร